

คู่มือ

**การปฏิบัติงานการส่งเสริมเครือข่ายประชาสัมพันธ์
ของกรมประชาสัมพันธ์**

**กองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ
โทรทัศน์แห่งชาติ**

สิงหาคม ๒๕๕๓

คำนำ

กรมประชาสัมพันธ์ เป็นองค์กรหลักในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของรัฐและรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนรับรู้ เข้าใจในข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างถูกต้องและทั่วถึง ดังนั้น กรมประชาสัมพันธ์จึงได้กำหนดเป้าประสงค์ประการหนึ่ง คือ การเพิ่มเครือข่ายความร่วมมือด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน และกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กองงาน กกช.) จึงได้รับมอบหมายให้เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการในภารกิจสำคัญดังกล่าว เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชนด้วย ในฐานะที่กองงาน กกช. ได้เคยดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลสื่อกระจายเสียงและสื่อโทรทัศน์

ดังนั้น กองงาน กกช. จึงได้รวบรวมวิธีการดำเนินงาน และได้จัดทำเป็นคู่มือการดำเนินกิจกรรม การส่งเสริมความร่วมมือ และการมีส่วนร่วม การขยายผลการประชาสัมพันธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชนในองค์ความรู้ เรื่อง เทคนิคการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์คณะกรรมการจัดการความรู้ กองงาน กกช.

สิงหาคม ๒๕๕๓

สารบัญ

	หน้า
● ภารกิจกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ	๑
● คู่มือ การปฏิบัติงานการส่งเสริมเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ของกรมประชาสัมพันธ์	๔
● ข้อกำหนดสำคัญของกระบวนการ	๕
● กระบวนการจัดกิจกรรมเครือข่ายสื่อประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์	๖
● กระบวนการพัฒนาเครือข่ายประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์	๘
● กระบวนการดำเนินกิจกรรม	๙
● หน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานการส่งเสริมเครือข่ายประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์	๑๐
● สรุปผลการจัดโครงการสร้างสรรค์เครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชนของกรมประชาสัมพันธ์	๑๑
● สรุปกิจกรรมการเสวนาพัฒนาคุณภาพผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ	๑๗
● เอกสารประกอบ	๒๐

กองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ

กองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กองงาน กกช.) ได้ปรับบทบาทหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๑ ด้วยผลของกฎหมายที่สืบเนื่อง จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ ซึ่งจะต้อง ตราพระราชบัญญัติที่ออกตามความในมาตราดังกล่าว จำนวน ๒ ฉบับ

ฉบับที่หนึ่ง คือ พระราชบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมถึงกิจการโทรคมนาคม (อยู่ระหว่าง ดำเนินการ)

ฉบับที่สอง คือ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๑ และส่งผลยกเลิกอำนาจ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตและกำกับดูแลบริการส่ง วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

ดังนั้น ในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรของรัฐขึ้นใหม่ และไม่สามารถโอนกิจการ บุคลากร และทรัพย์สินของ กองงาน กกช. ไปได้ กองงาน กกช. ได้ปรับบทบาทเพื่อให้ สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของกรมประชาสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

๑. กระบวนการพัฒนาบุคลากรด้านมาตรฐานวิชาชีพสื่อสารมวลชน การสร้างความร่วมมือด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน ได้แก่

- กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยมุ่งหวังให้ผู้ใช้เสียงผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ภาษาไทย สามารถพัฒนาการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามอักขรวิธี ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจะได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จรรยาบรรณในวิชาชีพสื่อ ภาพลักษณ์คนสื่อ และฝึกทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทย โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานการทดสอบผู้ประกาศของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากสถานีฯ และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

- กิจกรรมการฝึกทักษะการอ่านออกเสียงและการพัฒนามาตรฐานการใช้เสียงผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามอักขรวิธี และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ชมผู้ฟัง เพื่อพัฒนาและสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์ ให้กว้างขวางแพร่หลาย และเพื่อประสานความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างกรมประชาสัมพันธ์ กับบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

- กิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ประกาศ ผู้อ่านข่าว และผู้ดำเนินรายการของสถานีฯ ในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ผ่านทาง การพัฒนาบุคลากร รองรับการดำเนินการตามประกาศกรมประชาสัมพันธ์ เรื่อง กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ และเพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้ประกาศ ผู้อ่านข่าว และผู้ดำเนินรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการสร้างคุณประโยชน์และศีลธรรมอันดีของสังคม รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ภาษาไทย และสามารถพัฒนาการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามอักขรวิธี

- กิจกรรมการเสวนาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตน ทั้งในด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และทักษะในการประกอบวิชาชีพ เพื่อพัฒนาและสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวาง แพร่หลาย และเพื่อประสานความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างกรมประชาสัมพันธ์กับบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๒. การพัฒนาฐานข้อมูลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ การจัดทำและ
พัฒนาข้อมูลฯ ให้ทันสมัย เพื่อใช้ในการดำเนินการตามภารกิจของกรม
ประชาสัมพันธ์ คือการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของรัฐและรัฐบาลไปสู่
ประชาชน และรองรับการถ่ายทอดภารกิจของกองงาน กกช. เดิม ไปเป็นของ
องค์กรอิสระ (กสทช.) ดังนี้

- การสำรวจข้อมูลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
- การพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลการประกอบกิจการกระจายเสียงและ
กิจการโทรทัศน์ให้มีความทันสมัย
- การศึกษาเอกสารและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบ
กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

๓. การให้คำปรึกษา / ข้อเสนอแนะด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
ได้แก่ การให้ความเห็น คำปรึกษา และความร่วมมือ
ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการกระจายเสียงและ
กิจการโทรทัศน์ เช่น

- การประกอบกิจการวิทยุ-โทรทัศน์ ตาม พ.ร.บ.ประกอบกิจการ
วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- สื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว
- การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์
- การเจรจาการค้าและบริการ
- ลิขสิทธิ์ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

๔. กระบวนการพัฒนาเครือข่ายสื่อประชาสัมพันธ์ของ กปส. โดย กองงาน กกช. ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อประสานความร่วมมือและให้ความรู้แก่เครือข่ายในพื้นที่ กทม. ปริมณฑล และจังหวัดใกล้เคียง เพื่อให้เครือข่ายสื่อกระจายเสียงและสื่อโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ได้มีส่วนร่วมการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจถึงนโยบายของรัฐและของรัฐบาลไปสู่ประชาชนในพื้นที่อย่างแพร่หลาย รวมทั้งนโยบายตามประเด็นที่กรมประชาสัมพันธ์กำหนด โดยกลุ่มสื่อที่ได้ดำเนินการ ได้แก่

- วิทยุกระจายเสียง
- วิทยุโทรทัศน์
- โทรทัศน์ระบบบอกรับสมาชิก / โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม
- วิทยุชุมชน
- บุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(ผู้ประกาศ ผู้อ่านข่าว ผู้ดำเนินรายการ และผู้จัดรายการ)

สำหรับการดำเนินการต่อไป กองงาน กกช. ได้ปรับรูปแบบการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้อง รองรับภารกิจของกรมประชาสัมพันธ์ ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของรัฐ และของรัฐบาล และเพื่อการเตรียมการด้านกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

คู่มือ

การปฏิบัติงานการส่งเสริมเครือข่ายประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชนของก
ประชาสัมพันธ์

2. เพื่อให้เครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชนของกรมประชาสัมพันธ์
มีส่วนร่วมขยายผลการประชาสัมพันธ์ของชาติและนโยบายของรัฐบาล

3. เพื่อให้เครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชนของกรมประชาสัมพันธ์
มีความพึงพอใจ และพร้อมจะให้ความร่วมมือด้านการประชาสัมพันธ์แก่กรมประชาสัมพันธ์
ขอบเขต

- ดำเนินการจัดกิจกรรมตามพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย และติดตามผลจากแบบตอบรับ
กลุ่มเป้าหมาย

- เครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม และพระนครศรีอยุธยา

ข้อกำหนดสำคัญของกระบวนการ

กระบวนการของกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ			
กระบวนการ	ข้อกำหนดสำคัญ	ตัวชี้วัดภายใน กระบวนการ	ตัวชี้วัดผลกระบวนการ
กระบวนการพัฒนาเครือข่ายสื่อประชาสัมพันธ์ของ กปส.	<ul style="list-style-type: none"> -การมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง -รูปแบบกิจกรรมที่จูงใจ, น่าสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> -จำนวนที่จัดกิจกรรม - ประสานความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง - จำนวนเครือข่ายสื่อประชาสัมพันธ์ของ กปส. ที่เข้าร่วมกิจกรรม 	- ร้อยละความพึงพอใจของเครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรม และให้ความร่วมมือ
กระบวนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ในประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> -มาตรฐานวิชาชีพของบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ 	<ul style="list-style-type: none"> -มีขั้นตอนเพื่อให้เกิดมาตรฐานทางวิชาการในการฝึกอบรม - จำนวนกิจกรรมที่จัด - จำนวนเครือข่าย 	- ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

กระบวนการดำเนินงานกิจกรรม

ขั้นตอนการปฏิบัติงานก่อนดำเนินงานกิจกรรม

ขั้นตอนที่ ๑

- ประชุมหารือหัวหน้ากลุ่มที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษา วางแผนการดำเนินงาน
- ประสาน / เสนอกิจกรรมไปยังผู้กำกับตัวชี้วัด (สพป.)
- ผู้กำกับตัวชี้วัดเห็นชอบ / เสนอแนะ / ปรับกิจกรรมให้ตรงวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ ๒

- เสนอกิจกรรมฯ เข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนงาน โครงการของ กปส.
- ได้รับการอนุมัติ / ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๓

- ประชุมกลุ่ม / หารือในกลุ่มเพื่อปรับแผนให้เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร และให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมประชาสัมพันธ์
- ปรับกิจกรรมเพื่อขออนุมัติจากผู้บริหาร

ขั้นตอนการปฏิบัติในการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนที่ ๔

- ดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ โดยเสนอขออนุมัติไปยัง
อกช. และ อกค.
- ประชุมกลุ่ม /หารือในกลุ่ม เพื่อมอบหมายงาน / จัดตั้ง
คณะทำงาน
- ประสานการดำเนินการกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง / จังหวัดในพื้นที่
เป้าหมาย
- ดำเนินกิจกรรมตามวัน / เวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ ๕

- รวบรวม สรุปผลการดำเนินงาน (เสร็จสิ้นการสรุปผลทั้งโครงการ

จัดทำเป็นรูปเล่มในเดือนกันยายน ๒๕๕๓)

- รายงานต่อผู้บริหาร

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ในการปฏิบัติงานการส่งเสริมเครือข่ายประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์

กลุ่มงาน	รับผิดชอบ
กลุ่มตรวจสอบวิทยุ-โทรทัศน์ ๑ - ๔	<ul style="list-style-type: none">● จัดกิจกรรมเครือข่ายสื่อประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์ จำนวน ๖ ครั้ง<ul style="list-style-type: none">☞ ครั้งที่ ๑ จังหวัดสมุทรปราการ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๓☞ ครั้งที่ ๒ จังหวัดนนทบุรี วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓☞ ครั้งที่ ๓ จังหวัดปทุมธานี วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓☞ ครั้งที่ ๔ จังหวัดนครปฐม วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓☞ ครั้งที่ ๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓☞ ครั้งที่ ๖ กรุงเทพมหานคร วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓
กลุ่มมาตรฐานวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none">● จัดกิจกรรมการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ในประเทศ<ul style="list-style-type: none">☞ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓

**สรุปผลการจัดโครงการสร้างสรรค์เครือข่าย
ด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน ของกรมประชาสัมพันธ์**

กรมประชาสัมพันธ์ โดยกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กองงาน กกช.) ได้ดำเนินการจัดโครงการสร้างสรรค์เครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน ของกรมประชาสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชนของกรมประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ รวมทั้งเพื่อเป็นการขยายผลการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ของชาติ และนโยบายของรัฐบาล โดยกำหนดจัดกิจกรรม จำนวน ๖ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่	๑	จังหวัดสมุทรปราการ	วันที่	๑๑ มิถุนายน
๒๕๕๓				
ครั้งที่	๒	จังหวัดนนทบุรี	วันที่	๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓
ครั้งที่	๓	จังหวัดปทุมธานี	วันที่	๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓
ครั้งที่	๔	จังหวัดนครปฐม	วันที่	๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓
ครั้งที่	๕	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	วันที่	๖ สิงหาคม ๒๕๕๓
ครั้งที่	๖	กรุงเทพมหานคร	วันที่	๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

ในการจัดโครงการครั้งที่ ๑ - ๕ กองงาน กทช. ได้เชิญ ดร.อนุภาพ ธิรลาภ นักวิชาการอิสระด้านการสื่อสารและสารสนเทศ และที่ปรึกษา กรรมการวุฒิสภา เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการซึ่ง ประกอบด้วยผู้ดำเนินการวิทยุชุมชน เคเบิลทีวี และสื่ออื่น ๆ ในหัวข้อ “มุมมองของสื่อท้องถิ่นกับ พรบ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ....”

สำหรับในครั้งที่ ๖ ที่กรุงเทพมหานคร กองงาน กทช. ได้เชิญวิทยากร เพื่อให้ความรู้กับผู้เข้าร่วมโครงการ ๒ ท่าน ได้แก่ ดร.อนุภาพ ธิรลาภ บรรยายในหัวข้อ “มุมมองของสื่อกระจายเสียงและสื่อโทรทัศน์กับ พรบ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ.....” และ รศ.ดร.พนา ทองมีอาคม กรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ บรรยายในหัวข้อ “กทช. กับความคืบหน้าการดำเนินการตามบทเฉพาะกาล พรบ. การ ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ ”

สรุปผลการโครงการสังสรรค์เครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน ของกรมประชาสัมพันธ์ ครั้งที่ ๑ - ๕

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการ

- ครั้งที่ ๑ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๕๐ คน
- ครั้งที่ ๒ จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๖๔ คน
- ครั้งที่ ๓ จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๕๒ คน
- ครั้งที่ ๔ จังหวัดนครปฐม จำนวน ๕๓ คน
- ครั้งที่ ๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๘๐ คน

๒. สรุปประเด็นจากการบรรยาย โดย ดร.อนุภาพ ธีรลาภ ในหัวข้อ
“มุมมองของสื่อท้องถิ่นกับ พรบ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ....”

ผลกระทบที่เกิดกับผู้ประกอบการ

๑. กฎหมายได้แบ่งประเภทของการประกอบกิจการไว้ ๓ ประเภท คือ

(๑) ประเภทหน่วยงานราชการ การได้มาซึ่งคลื่นความถี่ คณะกรรมการ กสทช. จะเป็นผู้พิจารณาให้

(๒) ประเภทพาณิชย์หรือธุรกิจโดยตรง แบ่งเป็นระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น การได้มาซึ่งคลื่นความถี่จะใช้วิธีการประมูล เพียงวิธีเดียว

(๓) ประเภทวิสาหชุมชน หรือใบอนุญาตเพื่อประโยชน์สาธารณะ (ห้ามโฆษณา)การได้มาซึ่งคลื่นความถี่ คณะกรรมการ กสทช.จะเป็นผู้พิจารณา ซึ่งตามกฎหมายได้กำหนดการจัดสรรคลื่นความถี่ให้ร้อยละ ๒๐ แต่ก็ยังไม่ชัดเจนขึ้นอยู่กับประเทศไทยจะมีการเปลี่ยนแปลงระบบการส่งสัญญาณเป็นระบบดิจิทัล

๒. เมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้ผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบกิจการ ตามร่าง พรบ.องค์กร จัตุสรคเลื่อนความถี่ฯ พ.ศ..... คือ กสทช. ซึ่งมีที่มาจากระบบโควต้า ประกอบด้วยกลุ่มผู้ประกอบการ อาจารย์ มหาวิทยาลัย กลุ่มเอ็นจีโอ และระบบตำแหน่ง ซึ่งเมื่อ พรบ.นี้ ประกาศใช้คาดว่าผู้ประกอบการจะสาประกอบกิจการต่อไปได้อีกระยะ หนึ่งประมาณ ๒ – ๕ ปี แต่ไม่มีกำหนดเวลาที่แน่นอน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการคัดเลือก กสทช.จะแล้วเสร็จ การจัดทำแผน ความถี่วิทยุ รวมทั้งกำหนดระยะเวลาการเรียกคืนคลื่นความถี่เดิม

๓. ด้านเนื้อหารายการ กสทช.จะเป็นผู้กำหนดเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ ซึ่งหากเนื้อหารายการเป็นประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ก็อาจได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ทั้งนี้ เมื่อ พรบ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ..... มีผลบังคับใช้แล้วโดยเนื้อหาของกฎหมายอาจไม่ช่วยให้ผู้ประกอบการมีอิสระในการประกอบวิชาชีพ เหตุผลคือความถี่วิทยุที่ได้มาจะทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่มีทุนน้อยจะเกิดปัญหาในการประกอบการ นอกจากนี้ยังมีส่วนที่ไม่ชัดเจนเนื่องจากยังไม่มี การกำหนดกรอบด้านเนื้อหารายการที่ควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริม และเนื้อหารายการที่ประกอบธุรกิจไม่ชัดเจนสำหรับวิทยุธุรกิจ

นโยบายการสื่อสารสมัยใหม่

นโยบายการสื่อสารสมัยใหม่ในปัจจุบันยังไม่ใช่เรื่องที่สำคัญมากนักแต่แนวโน้มในอนาคตเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งนโยบายการสื่อสารสมัยใหม่จะประกอบด้วย ๒ เรื่อง คือ

๑.การแพร่ภาพและเสียงข้ามพรมแดน หมายถึงใช้ดาวเทียมเป็นสื่อในการแพร่ภาพไม่ว่าจะเป็นสื่อประเภทใด เนื่องจากมีต้นทุนต่ำกว่าภาคพื้นดินและสามารถออกอากาศได้รวดเร็วและกว้างขวาง

๒.ความรู้เท่าทันสื่อ หมายถึงจะทำอย่างไรให้ผู้รับบริการมีภูมิคุ้มกันในการรับข้อมูลข่าวสาร หรือเนื้อหาของรายการ และมีวิจารณญาณในรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้วย

แนวทางการประกอบกิจการโดยสื่อสมัยใหม่

ทางออกสำหรับผู้ประกอบการ ที่จะดำเนินการหลังกฎหมายมีผล บังคับใช้หากประมวลคลื่นความถี่ไม่ได้คือ ผู้ประกอบการควรพิจารณา สื่อสมัยใหม่ เช่น ดาวเทียม อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ ที่จะมึ บทบาทมากขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตซึ่งขณะนี้ผู้ฟังวิทยุ ผ่านอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก ในเขตเมือง ซึ่งการนำเนื้อหารายการที่ ดำเนินการผ่านสื่อวิทยุเดิมมาเสนอซ้ำทำให้มีต้นทุนต่ำและสามารถเลือก กลุ่มลูกค้าได้มากกว่า ส่วนโทรศัพท์มือถือปัจจุบันร้อยละ ๗๐ สามารถฟังวิทยุได้ และวิทยุผ่านมือถือมีต้นทุนต่ำ และข้อดีอีกส่วน ของสื่อสมัยใหม่คือไม่ต้องประมวลคลื่นความถี่

สรุปผลการโครงการสังสรรค์เครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน
ของกรมประชาสัมพันธ์ ครั้งที่ ๖ กรุงเทพมหานคร

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕๐ คน

๒. สรุปประเด็นจากการบรรยาย

๒.๑ ดร.อนุภาพ ธีรฉาภ “มุมมองของสื่อกระจายเสียงและสื่อ
โทรทัศน์กับ พรบ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ.....”

๒.๑.๑ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ.....มี
ผลกระทบต่อผู้ประกอบการ โดยมีสาระสำคัญ คือ

๑. การจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับผู้ประกอบการ

เชิงพาณิชย์ โดยวิธีการประมูล จากเดิมเป็นการพิจารณาในเรื่องการคืนประโยชน์ให้สาธารณะ แต่ประเทศไทยเลือกวิธีที่ต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ใช้ คือ การประมูล เพราะเห็นว่าเป็นวิธีที่โปร่งใสที่สุด แต่มีจุดอ่อน คือ ทูนชาติจะกีดกันท้องถิ่น ทูนต่างชาติกีดกันไทย และผลกระทบให้ผู้บริโภค

๒. การเพิ่มจำนวนกรรมการ จาก ๑๑ คน เป็น ๑๕ คน อยู่ในชั้นคณะกรรมการร่วมระหว่างสองสภาพิจารณา

๓. การจัดสรรคลื่นความถี่ ให้สาธารณะ ๒๐% เดิม
บทเฉพาะกาลกำหนดว่าต้องเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัล มีการแก้ไข
โดยเพิ่มความว่า “เฉพาะพื้นที่ที่มีความถี่ไม่เพียงพอ”

๔. เมื่อพ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ.....
ประกาศใช้ จะยกเลิก พรบ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ.
๒๕๔๓ ทันทีเป็นผลให้ผู้ประกอบการต่อไปอนุญาตได้ โดย
กำหนดให้ กสทช. เป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาการต่อไปอนุญาต

๒.๑.๒ การจัดสรรคลื่น ความถี่ แบ่งใบอนุญาตออกเป็น ๓
ประเภท คือ

๑) หน่วยงานราชการ คือ กรมประชาสัมพันธ์ ในบทเฉพาะกาลกำหนดให้ได้กลิ่นโดยอัตโนมัติ และอีกส่วนซึ่งคือส่วนราชการประเภทความมั่นคงและปลอดภัยสาธารณะซึ่งกฎหมายกำหนดให้โฆษณาได้พอเลี้ยงตัวโดยไม่แสวงหากำไร ซึ่งในกฎหมายฉบับนี้ส่วนงานราชการสามารถขอลดกลิ่นความถี่ได้ฟรี โดยใช้ประโยชน์เฉพาะงานราชการ หรืออาจให้เช่าเวลาได้ แต่จะต้องเป็นประโยชน์ต่อทางราชการเท่านั้น

๒) วิทยุชุมชน (ไม่มีโฆษณา) เป็นใบอนุญาตเพื่อประโยชน์สาธารณะ ได้กลิ่นความถี่ฟรี มีกองทุนสนับสนุน หรือได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน เช่น สสส.

๓) วิทยุท้องถิ่น เป็นใบอนุญาตประเภทพาณิชย์ หรือ
ธุรกิจ แบ่งเป็นระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น จะต้องใช้วิธีการ
ประมูล

๒.๑.๓ กรรมการ กสทช. ที่วุฒิสภาเป็นผู้คัดเลือก ส่วนที่ ๑
จากระบบโควต้า ประกอบด้วย กลุ่มผู้ประกอบการ / อาจารย์
มหาวิทยาลัย และกลุ่ม **NGO** ส่วนที่ ๒ จากระบบตำแหน่ง เช่น
ประธานสถาบันต่างๆ

๒.๑.๔ กสทช. กับการกำหนดกฎระเบียบที่ยังไม่ชัดเจน ได้แก่
๑.การต่อใบอนุญาต การต่อสัมปทานขึ้นอยู่กับ
พิจารณาของ กสทช. (แต่ผู้ที่ดำเนินการอยู่แล้วสามารถทำต่อได้จนกว่า
ใบอนุญาตหมดอายุ)

๒. การกำหนดระยะเวลาในการคืนคลื่น กสทช. จะเป็น
ผู้กำหนด ซึ่งความต่างของระยะ เวลาอาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมา

๓. การกำหนดกรอบประเภทรายการ เนื้อหารายการ
(กฎหมายควรระบุให้สื่อควบคุมกันเอง) ในต่างประเทศมีการศึกษา
เนื้อหาสื่อว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ แต่ในประเทศไทยให้ กสทช.
เป็นผู้กำหนด

๔. ความคลุมเครือระหว่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๕๐
กับ พ.ร.บ.จัดสรรคลื่นความถี่ฯ ที่ถือว่าเป็นกฎหมายลูก มี
เนื้อหาขัดแย้งกัน ซึ่งผลสุดท้ายระบุให้เป็นดุลยพินิจของ กสทช.

๕. สื่อทางเลือก (สื่อสมัยใหม่) ได้แก่ สื่อผ่านดาวเทียม
สื่ออินเทอร์เน็ต ทีวี่อินเทอร์เน็ต สื่อผ่านมือถือ สื่อเหล่านี้ ถ้า กสทช.
ทำเช่นเดียวกับต่างประเทศ สื่อทางเลือกจะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับ
ผู้บริโภค

๒.๑.๕ การแพร่ภาพและกระจายเสียงข้ามพรมแดน หรือ ทีวี่
ดาวเทียมในปัจจุบัน มีการปฏิรูปทั้งระบบ สามารถดำเนินการได้ง่าย
สะดวก รวดเร็ว ซึ่งทำให้วิทยุ-ดาวเทียม และ โทรทัศน์ดาวเทียมเกิดขึ้น
เป็นจำนวนมากในขณะนี้

๒.๒ รศ.ดร.พนา ทองมีอาคม “ กทช.กับความคืบหน้าการ
ดำเนินการตามบทเฉพาะกาล พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียงและ
กิจการโทรทัศน์พ.ศ.๒๕๕๑ “

๒.๒.๑ กทช. เดิมไม่ได้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้าน
Broadcast ต่อมา พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการ
โทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ ในบทเฉพาะกาลได้กำหนดให้ กทช. มีอำนาจ
ชั่วคราว โดยได้ตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานชุดต่าง ๆ ขึ้นมา
ดำเนินการ

๒.๒.๒ ขณะนี้ กทช. รับลงทะเบียนวิทยุชุมชนกว่า
๖,๕๐๐ สถานี จากการประเมินคาดว่าจะมีสถานีวิทยุชุมชนอยู่ประมาณ
๘,๐๐๐ กว่าสถานี การกำหนดให้ลงทะเบียน เพื่อให้ผู้ประกอบการมี
สถานะทางกฎหมาย และดำเนินการได้โดยไม่ผิดกฎหมาย

๒.๒.๓ การออกหลักเกณฑ์ด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

๑. หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนชั่วคราว (วิทยุกระจายเสียงชุมชน) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ชั่วคราว (กิจการโทรทัศน์ที่มีการบอกรับสมาชิก) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการออกใบอนุญาต ประกอบกิจการแก่ผู้ได้รับใบอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา จากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ตาม พ.ร.บ.ประกอบกิจการฯ พ.ศ.๒๕๕๑ ขณะนี้อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็น

๔. การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ อยู่ระหว่างการเสนอประธาน กทช.เพื่อออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒.๒.๔ กทช. ไม่สามารถออกใบอนุญาตประกอบกิจการตามที่ได้ลงทะเบียนไว้ทั้งหมด และขณะเดียวกันผู้ประกอบการบางรายยังไม่มีความพร้อม ซึ่งขณะนี้มีการพิจารณาออกใบอนุญาตวิทยุชุมชนได้เพียง ๗ ราย เท่านั้น สำหรับการประกอบกิจการไม่ใช่คลื่น ประเภทนิติบุคคล ๗๑๕ ราย ออกใบอนุญาต ๓๗ ราย ประเภทบุคคลธรรมดา ๓๕ ราย ยังไม่มีการออกใบอนุญาต

๒.๒.๕ การกำกับดูแล มีการดำเนินการตามขั้นตอนคือ ตักเตือน ปรับ พักใช้สิทธิ์ และเพิกถอนใบอนุญาต

สรุปกิจกรรมการเสวนาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ

โครงการเสวนา เรื่อง “ภาษา...ในสื่อ”

ภายใต้โครงการหลัก

“สร้างและพัฒนาเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ในประเทศ”

วันอังคารที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.

ณ ห้องอเนกประสงค์ อาคารหอประชุม กรมประชาสัมพันธ์

วิทยากร

- นางสาวนารากร ตียานน ผู้ดำเนินรายการทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๗
- นายสัตยัญลักษณ์ เจริญเปี่ยม ผู้อ่านข่าวในพระราชสำนักทางวิทยุ-
โทรทัศน์ กรมประชาสัมพันธ์
- นางสาวสุปัญญา ชมจินดา ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์
สถาบันราชบัณฑิตยสถาน

ผู้ดำเนินรายการ

- นายภูสิต รัชวิเชียร ผู้ดำเนินรายการของสถานี
วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

เนื้อหาสาระของการเสวนา

- เป็นการพูดถึงเรื่องภาษาที่สื่อมักจะใช้ไม่ถูกต้องในการดำเนินรายการทั้งทางสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุ

นางสาวนรากรฯ - สื่อควรทำการบ้าน ศึกษา ค้นคว้าในเนื้อหาของการนำเสนอรวมทั้งในเรื่องของภาษาอ่าน-เขียน ให้ถูกต้อง

- สื่อควรเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ชม-ผู้ฟัง รวมทั้งสื่อรุ่นหลังๆ

นายสัตย์ลักษณะฯ - สื่อควรมีเวลาเตรียมความพร้อมในการทำงาน
ตลอดเวลา รวมทั้งนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่สาธารณชน

- ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม

นางสาวสุปัญญาฯ - การใช้ภาษาไทย การใช้คำราชาศัพท์ การอ่าน
คำที่ถูกต้องในสื่อ โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

- ขอให้คั่นคว้า ศึกษา และยึดถือการอ่านออก

เสียงภาษาไทย การใช้คำราชาศัพท์การใช้ลักษณะนาม ตลอดจนการทับ

ศัพท์ในภาษาต่างประเทศ ตามหนังสือของราชบัณฑิตยสถาน เพื่อที่จะได้

ใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์

ผู้ร่วมเสวนา - สอบถามข้อสงสัยในการอ่านคำที่ถูกต้องและ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันระหว่างวิทยากร และผู้เข้าร่วมเสวนา
ด้วยกัน

จำนวนผู้เข้าร่วมเสวนา 150 คน ประกอบด้วย

- ผู้แทนสถานีโทรทัศน์
- ผู้แทนสถานีวิทยุกระจายเสียง
- ผู้แทนเคเบิลทีวี
- ผู้แทนสถานีวิทยุชุมชน
- ผู้ดำเนินรายการ/พิธีกร

ปัญหา/อุปสรรค

1. หนังสือเชิญผู้เข้าร่วมร่วมเสวนาถูกไปรษณีย์ตีกลับเนื่องจากมีการย้ายที่อยู่/ไม่มีผู้รับ
2. บริษัทผู้ประกอบการส่งเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการเข้าร่วมเสวนาซึ่งไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายของกองงาน กกช.ที่กำหนดไว้
3. ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ผู้เข้าร่วมเสวนาไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเนื่องจากเป็นระดับผู้ปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมการเสวนา

- พอใจในการจัดเสวนาภาษาในสื่อ
- ระยะเวลาของการเสวนาน้อยไป
- ทำให้รู้จักการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง
- ได้รับความรู้ ความเข้าใจในภาษาไทยมากขึ้น
- อยากให้มีน้องๆ เยาวชน หรือนักเรียนนักศึกษาเข้าร่วมเสวนาด้วย เพื่อที่จะได้รับความรู้และเป็นกระบอกเสียงที่ถูกต้องในอนาคตต่อไป
- ขอให้จัดเสวนาในโรงเรียนในระดับประถมปลาย และมัธยมให้มากๆ เพื่อวางรากฐาน ให้เด็กไทยในการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องตั้งแต่เยาว์วัย

- กองงาน กกช. น่าจะมีหลักสูตรการอบรมสัมมนาเพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการ แล้วมีการสอบสัมฤทธิ์ผล
- วิทยากรที่เป็นนักวิชาการน่าจะมีอีก ๑ คน สื่อจะได้มองในแง่มุมของนักวิชาการด้วย น่าจะได้มีการมองในแง่มุมของนักภาษาศาสตร์ด้วย
- เชิญอาจารย์สอนภาษาไทยในสถาบันการศึกษาเสวนาด้วย
- เอกสารและของที่ระลึกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดีที่สุด/ถูกใจ
- ควรมีการพูดถึงจรรยาบรรณของผู้นำเสนอผ่านสื่อ/จรรยาบรรณในวิชาชีพ

- ควรมีการถ่ายทอดเสียงในการเสวนาให้ประชาชนรับฟัง
- ควรมีการสอน/อบรม/ประเมินผล เพื่อจะได้ตระหนักร่วมกัน
ในความเป็นคนไทย “ภาษา...ในสื่อ” จะได้ไม่ผิดเพี้ยนจนทำให้
ภาษาไทยบางคำถูกกลืนหายไปด้วยระยะเวลา

❧ ***** ❧